



Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 415/2025
22.01.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца Друштва за пољопривредну производњу „Младост“ д.о.о. Ботош, чији је пуномоћник Митар Влаховић, адвокат из ..., против туженог АА из ..., чији је пуномоћник Јелена Лакићевић Шили, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 873/24 од 08.07.2024. године, у седници одржаној 22.01.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 873/24 од 08.07.2024. године у делу којим је преиначена пресуда Основног суда у Зрењанину П 305/21 од 29.11.2023. године и одлучено о трошковима жалбеног поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зрењанину П 305/21 од 29.11.2023. године, укинута је решење о извршењу Основног суда у Зрењанину ИИв 525/17 од 27.09.2017. године којим је тужени је, као извршни дужник обавезан да тужиоцу као извршном повериоцу на основу веродостојних исправа рачуна – отпремница означених бројевима и датумом издавања исплати 1.568.920,33 динара са законском затезном каматом од 01.11.2016. године до исплате и трошкове извршења од 36.581,00 динара, те је тужбени захтев у целости одбијен и тужилац обавезан да туженом надокнади парничне трошкове од 441.197,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 873/24 од 08.07.2024. године, жалба тужиоца делимично је усвојена, делимично одбијена и првостепена пресуда преиначена тако што је тужени обавезан да тужиоцу исплати 1.568.920,33 динара са законском затезном каматом од 01.11.2016. године до исплате и да му надокнади парничне трошкове од 530.775,50 динара, док је у преосталом побијаном непреиначеном делу пресуда потврђена. Тужени је обавезан да тужиоцу надокнади трошкове жалбеног поступка од 162.289,20 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у делу којим је првостепена пресуда преиначена, тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права и битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, са предлогом да се о ревизији одлучи на основу чланова 403. став 2. тачка 2. и 404. ЗПП.

Ревизија је дозвољена по одредби члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23), па је Врховни суд испитао пресуду у побијаном делу у смислу члана 408. ЗПП и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку доношења пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, а ревидент конкретизовано не наводи релативно битне повреде одредаба парничног поступка учињене од стране другостепеног суда.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је на основу закљученог уговора о закупу пољопривредног земљишта у државној својини површине 92 ха 16 а 75 м², имао обавезу да врати закуподавцу посед земљишта по скидању усева економске 2015. године, најкасније до истека уговора о закупу 31.10.2015. године. Тужилац је повредио обавезе из овог уговора тако што није исплатио уговорену закупнину, нити је вратио посед земљишта у уговореном року, већ је до истека тог рока, а и након тога припремио целокупну површину за сетву и на 28 ха посејао пшеницу. Тужени је закупио спорно земљиште за економску 2016. годину по закљученом уговору 29.03.2016. године и ступио у његов посед. Тужилац је потом туженом испоставио рачуне за извршено улагање у пољопривредну производњу у укупном износу од 2.600.685,58 динара, који је виши од трошкова које би имао просечан индивидуални произвођач и који износе 2.378.698,30 динара (припрема земљишта 1.895.950,00 динара и сетва 482.748,30 динара). Тужени је тужиоцу по овом основу исплатио 732.000,00 динара. Сви трошкови које је тужилац имао у заснивању пољопривредне производње 2016. године били су нужни и корисни за туженог.

Са полазиштем на наведено утврђење првостепени суд одлуку заснива на одредбама чланова 210. Закона о облигационим односима и 39. ставова 4. и 5. Закона о основама својинскоправних односа, налазећи да нема основа за исплату пошто странке нису биле у уговорном односу, тужени је примио земљиште од стране државе, као закуподавца у виђеном стању, па захтев за накнаду вредности репроматеријала и радњи које је предузео тужилац на пољопривредном земљишту Републике Србије не може бити усмерен ка туженом.

Другостепени суд полази од истих материјалноправних одредби као меродавних за спорни однос, али налази да их првостепени суд није правилно применио. Тужилац је о свом трошку извршио улагања, она су била нужна, све што је уложено у производњу нужно је и корисно за туженог, тужени је остварио економску корист од предметних радова чији су се ефекти пренели у његову имовину, па је у обавези да тужиоцу исплати износ у висини стеченог без основа.

По становишту Врховног суда, правилно је другостепени суд применио материјално право, када је обавезао туженог да тужиоцу надокнади вредност трошкова

производње које није имао, а која је прешла у његову имовину након скидања усева са закупљеног земљишта у државној својини.

Одредбом члана 210. став 1. Закона о облигационим односима прописано је да када је неки део имовине једног лица прешао на било који начин у имовину неког другог лица, а тај прелаз нема свој основ у неком правном послу или у закону, стицалац је дужан да га врати, а када то није могуће – да накнади вредност постигнутих користи. По одредби члана 214. тог закона, када се враћа оно што је стечено без основа морају се вратити плодови и платити затезна камата и то ако је стицалац несавестан од дана стицања, а иначе од дана подношења захтева.

У конкретном случају, странке се налазе у облигационоправном односу који не потиче из уговора, већ из чињенице преласка имовине тужиоца у имовину туженог као последице закључења уговора са трећим лицем, државом. Тужени је закључио уговор о закупу државног земљишта и ступио у његов посед у пролеће 2016. године, након што је тужилац извршио нужна улагања за пољопривредну производњу економске 2015/2016. године. Чињеница да је тужени тужиоцу у мирном поступку по основу улагања у производњу исплатио 732.000,00 динара, потврда је његовог знања да је тужилац лице које је имало издатке нужне за остварење приноса од пољопривредних култура. Пошто је тужени наставио започету пољопривредну производњу пољопривредно-економске године за коју је закупио државно земљиште и скинуо усев, у обавези је да тужиоцу надокнади вредност улагања без којих не би било усева а лично их није имао, односно имовине тужиоца коју је продајом усева присвојио.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**